

7. Palveluryhmä

Palveluryhmän vastaava

Palveluryhmän vastaava hankkii messuun tervetuloitovottajat, kolehdinkantajat ja pikaripalvelijat. Vapaaehtoisia voi kysellä tuomasrekisteriin ilmoittautuneista ja omasta ystäväpiiristään. Palveluryhmän vastaava on omaa messua edeltävässä messussa vastaanottamassa tehtäviin ilmoittautuvia saarnatuolin luona ja teejatkoilla kryptassa. Palveluryhmän vastaava kutsuu palveluryhmäläiset kirkkokokoukseen ja opastaa heidät tehtävään. Messupäivänä hän ottaa henkilökohtaisesti jokaisen vastaan ja varmistaa, että kullakin on selkeä kuva tehtävästä. Tehtävän voi halutessaan jakaa parin kanssa.

Palveluryhmän vastaavan tehtävät

- Palveluryhmän vastaava **pyytää vapaaehtoiset** tervetuloitovottajat, kolehdinkantajat ja pikaripalvelijat.
 - Hän on omaa messua edeltävässä **messussa vastaanottamassa** tehtäviin ilmoittautuvia saarnatuolin luona ja edelleen teejatkoilla kryptassa. Hänellä on hyvä olla rinnassaan lappu: "Minulle voi ilmoittautua". Lappuja löytyy sakastin eteisen piirongista.
 - Palveluryhmän tehtäviin on hyvä **kutsua kaikkia tuomasrekisteriin palvelutehtäviin halukkaiksi ilmoittautuneita**, jotta saataisiin mukaan myös hiljattain tehtäviin ilmoittautuneita tai harvemmin mukana olleita. Kutsu on hyvä lähettää **ryhmälähetyksenä sähköpostin piiloviestikentässä**, jotta vapaaehtoisten sähköpostiosoitteet eivät näy koko isolle joukolle. Kun saadaan uusi tuomasrekisteriohjelma, voi viestejä lähettää suoraan sieltä. Tällä hetkellä vapaaehtoisiksi ilmoittautuneiden yhteystiedot saa rekisterivastavalta (liite 1).
 - On hyvä kysellä myös omasta ystäväpiiristään aivan uusia ihmisiä tehtäviin.
 - Apua vapaaehtoisten etsintään voi kysyä messun kokoajalta tai tukihenkilöltä.
 - Tarvittaessa sama henkilö voi osallistua useampaankin tehtävään messussa.
- Palveluryhmän vastaava kutsutaan messutiimin kokoontumisiin. Tehtävänä on auttaa palveluihmissä omassa tehtävässään liittymään messun toteutukseen.
- Selvittää messutiimiltä, onko tervetuloitovottajille jotain jaettavaa ennen tai jälkeen messun (laulukirjoja/esitteitä). Jos on jaettavaa ennen messua, hän pyytää tervetuloitovottajat kirkkoon messupäivänä jo klo 15.45. Jollei ole jaettavaa, he voivat saapua viimeistään klo 16.15. Tervetuloitovottajia tarvitaan vähintään yksi joka ovelle, mutta jos on jaettavaa, niin on hyvä olla kaksikin.
- Varmistaa messutiimiltä ehtoollisenjakopisteiden määrän ja kokoaa tarvittavan määrän pikaripalvelijoita (mts. kohta pikaripalvelijat).
- **Lähetää etukäteen sähköpostitse ohjeet** tervetuloitovottajille, kolehdinkerääjille ja pikaripalvelijoille. Viestissä kerrotaan
 - kirkkoon saapumisaika ja ilmoittautuminen palveluvastaavalle (palveluvastaavan valokuva viestissä auttaa uusia vapaaehtoisia tunnistamaan oikean henkilön, jolle ilmoittautua kirkossa)
 - osallistuminen rukoushetken yläkappelissa messupäivänä klo 16.30 (paitsi tervetuloitovottajat)
 - kunkin tehtäväkuvaus ja palvelupaikka kirkkosalissa. Viestissä voi hyödyntää liitteiden 10 ja 11 pohjapiirroksia, joihin voi täydentää vapaaehtoisten nimet oikeille tehtäväpaikoille.
 - käsikirjan ohjeista voi jättää pois tässä messussa tarpeettomat kohdat
 - kutsu messua edeltävään kirkkokokoukseen ja messun jälkeisille Tuomas-jatkoille. Kirkkokokouksessa yhteisen osuuden jälkeen palveluryhmäläiset voivat kokoontua keskenään puhumaan omaan tehtäväänsä kuuluvista asioista.
 - Esimerkit viesteistä löytyvät liitteistä 10–12.
- Tulee kirkkoon messupäivänä klo 15.30–15.45 ja opastaa tehtäviin ilmoittautumaan tulevia tehtävissään.
 - Varmistaa, että tervetuloitovottajat osaavat opastaa ripittäytymään haluavat rippitiloihin.
 - Jos tulee sairastumia tai vapaaehtoisia jää saapumatta, niin tilalle voi pyytää muissa tehtävissä jo olevia tai kirkkosalivastaavaa tai kirkkoon ajoissa saapuneita tuomasaktiiveja.
 - Kutsuu pikaripalvelijoita ja kolehdinkantajia yhteiseen rukoushetken yläkappeliin klo 16.30 ja messukulkueeseen sen jälkeen.
- Muistuttaa kaikkia palvelutehtäviin tulevia siitä, että Tuomasmessut ovat hajusteettomia! Parfyymit ja partavedet on hyvä jättää laittamatta jo aamulla.
- Kiittää palveluryhmäläisiä messun jälkeen ja rohkaisee ilmoittautumaan uudelleenkin tehtäviin.

Tervetuloivottajat

Tervetuloivottajat toivottavat messuun tulijat ovilla tervetulleiksi hymyillen ja tulijoita silmiin katsoen. He opastavat sijoittumaan istumaan niin, että laulujen sanat näkyvät valkokankaalta tai näytöiltä. Jos messussa käytetään laulukirjoja tai on muuta jaettavaa, tervetuloivottajat ojentavat tulijoille messussa käytettävän aineiston. Tällöin he ovat messun päätyttyä ovilla ottamassa vastaan palautettavat laulukirjat ja laittavat ne takaisin paikoilleen.

Ovilla tulee olla tervehtimässä klo 16.30–17. Myöhässä tulijoitakin on hyvä vastaanottaa vielä kymmenisen minuuttia päivystämällä ovien lähistöllä. Ovilla kysellään usein messuasioita, joten varmista, että tiedät, missä on rippihuoneet (lasiset tilat pääoven läheisyydessä kirkkosalissa), pyhäkoulu (yleensä kryptassa alakerrassa, mutta nyt toistaiseksi tauolla), WC (kuoron puoleisen ulko-oven lähellä). Kysy asioita palveluryhmän vastaavalta tai kirkkosalivastaavalta.

Jokaiselle ulko-ovelle tarvitaan vähintään yksi tervetuloivottaja. Jos on jaettavaa aineistoa, niin tervetuloivottajia on hyvä olla kaksi, ainakin pääovella.

Jos ovilla ei ole mitään jaettavaa, tervetuloivottajat saapuvat messupäivänä kirkkoon palveluvastaavan antaman aikataulun mukaisesti tai viimeistään klo 16.15 ja ilmoittautuvat palveluryhmän vastaavalle. Heidän tehtävänsä on suoritettu, kun myöhäisetkin messuvieraat on tervehditty.

Jos messussa on jaettavaa, laulukirjoja tai käsiohjelma, tervetuloivottajien saapumisaika on klo 15.45. Tällöin tervetuloivottajien tehtävänä on materiaalien jakaminen palveluryhmän vastaavan ohjauksessa.

- Pääeteisen Metson puoleisessa kaapistossa on kolme kirjakärryllistä laulukirjoja (vihreitä Messulauluja, violetteja Tuomaslauluja ja Viisikielisiä). Laulukirjakärry vedetään ulos kaapista ja siitä jaetaan kirjoja messuun tulijoille pääovella. Messun jälkeen kärry täytetään ja työnnetään kaappiin.
- Sivuovilla laulukirjat löytyvät pöytien alla olevista kirjalaatikoista. Tarvittaessa haetaan lisää kirjoja kryptasta. Messun jälkeen kirjat palautetaan paikoilleen.
- Ovilla tulee kaiken olla valmista klo 16.30. Jos jaettavat aineistot loppuvat kesken, on tarpeen käydä katsomassa muilta ovilta, onko niillä vielä jäljellä jaettavaa.

Jos laulukirjoja on jaettu, tervetuloivottajat ovat ovilla ottamassa vastaan palautettavat laulukirjat. He huolehtivat kirjat takaisin laatikkoihinsa ja tasaavat ne eri oville siten, että pääeteisen kirjakärry täytetään, yksi laatikko Metson puoleiselle ovelle pöydän alle ja yksi laatikko puistonpuolen pöydän alle. Kirjalaatikoita ei kasata kukkuroilleen. Huolellinen käsittely säästää laulukirjojamme, jotka ovat loppuunmyytyjä.

Kolehdinkerääjät

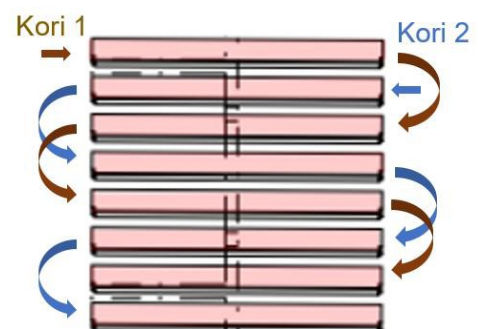
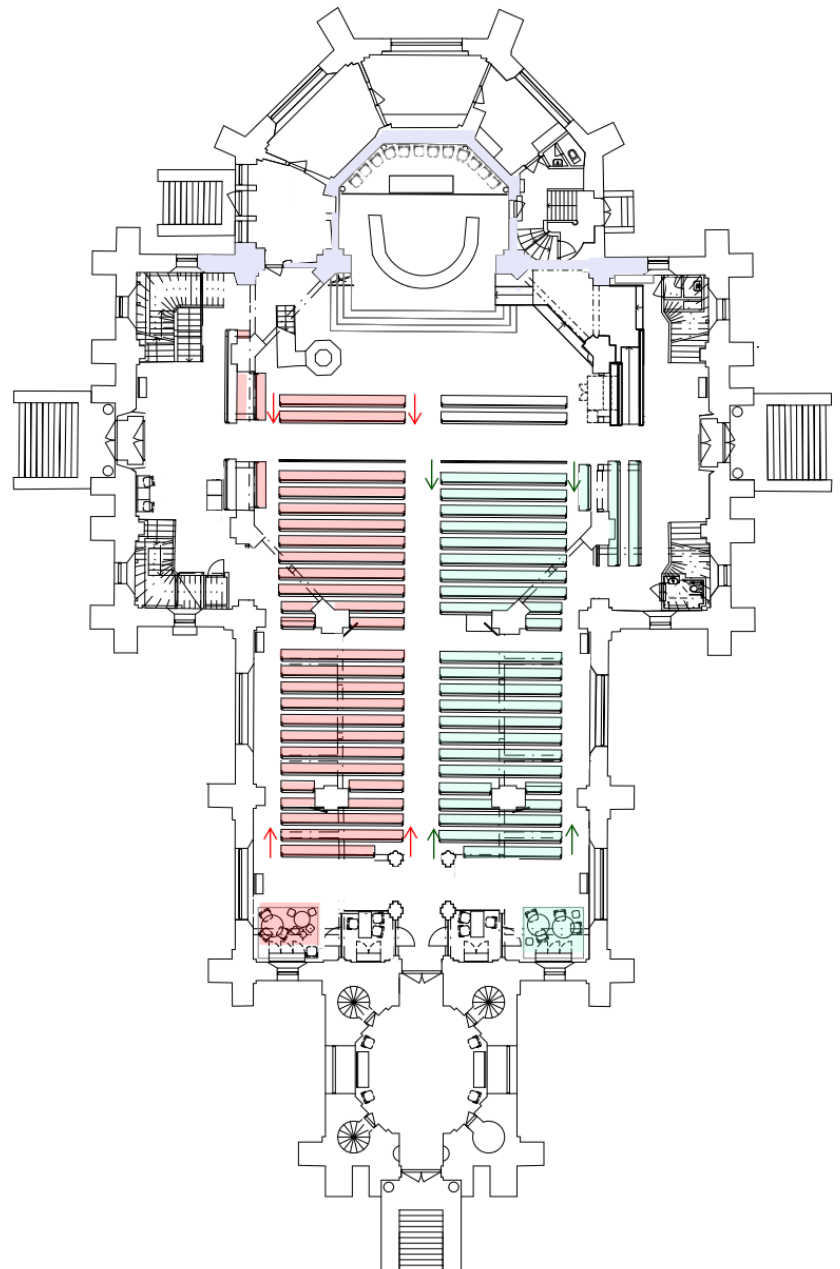
Kolehti kerätään pareittain avoimilla koreilla. Kerääjät lähtevät liikkeelle vasta, kun kolehtilaulun lauluosuus on alkanut. Kerääjä lähettää korin kulkemaan penkin päästä päähän. Penkin toisessa päässä toinen kerääjä siirtää korin uudelle penkkiriville. Kun oma vastuualue on kerätty, kokoonnutaan pariin kesikäytävälle miksaajan pöydän kohdalle. Kun kaikki kerääjät ovat saapuneet, kuljetaan pariinossa alttarille ja asetetaan korit kädessä alttarikaiteen ulkopuolelle puoliympyrään kolehdin siunausta varten. Ennen kolehdin siunaamista jonon oikealla puolella ensimmäisenä kulkenut kiertää alttarin takaa ja kerää kolehdin ehtoollisavustajilta. Siunauksen jälkeen siirrytään sivuoven kautta sakastiin, missä suntio ottaa vastaan rahat.

Kolehdin keräämiseen tarvitaan 8–9 henkilöä, kullakin kori. Neljä paria kerää permannon penkeistä siten, että kaksi paria lähtee edestä ja kaksi takaa. Etuparit keräävät myös sivupenkit puoleltaan. Takaa aloittavat kerääjät keräävät myös taustan pöytäryhmistä. Jos parvetkin ovat avoimna yleisölle, niin yhdeksäs kerääjä hoitaa kummankin puolen parvet.

Jos messuvieraita on paljon, kannattaa kerääjiä olla yksi kummallekin puolella parvea. Jos taas messuvieraita on vähän tai kolehdinkerääjiä vaikea saada, niin keräämisen voi hoitaa minimissään neljä henkeä siten, että kaksi kerääjäparia hoitaa permannon penkit edestä alkaen (parvet suljettuna).

Kolehdinkerääjät saapuvat kirkkoon klo 16 ja ilmoittautuvat palveluryhmän vastaavalle. Hän antaa jokaiselle kolehtikorin ja opastaa oman alueen keräämiseen parin kanssa. Kokeneet kolehdinkerääjät voivat ilmoittautua palveluryhmän vastaavalle viimeistään klo 16.15.

Kolehdinkerääjät osallistuvat messutehtävissä olevien yhteiseen rukoushetkeen yläkappelissa klo 16.30 ja sen jälkeen messukulkueeseen.

Oheinen kaavio havainnollistaa kahdella korilla keräämisen periaatetta: Molemmilla kolehtiparin kerääjällä on kori, jonka he laittavat kulkemaan kädestä käteen joka toiseen penkkiriviin. He ottavat sitten vastaan parin lähettämän korin ja laittavat sen taas toiselle riville.

Pikaripalvelijat

Pikaripalvelijat laittavat ennen messua ehtoollispikaripöydille valkoiset pöytäliinat, pikarit ja tarjottimet. Ehtoollisen aikana he vievät käytetyt pikarit sakastiin tiskattaviksi ja huolehtivat, että omassa jakopisteessä on riittävästi puhtaita pikareita. Messun päätyttyä he palauttavat puhtaat pikarit ja pöytäliinat paikoilleen sakastiin.

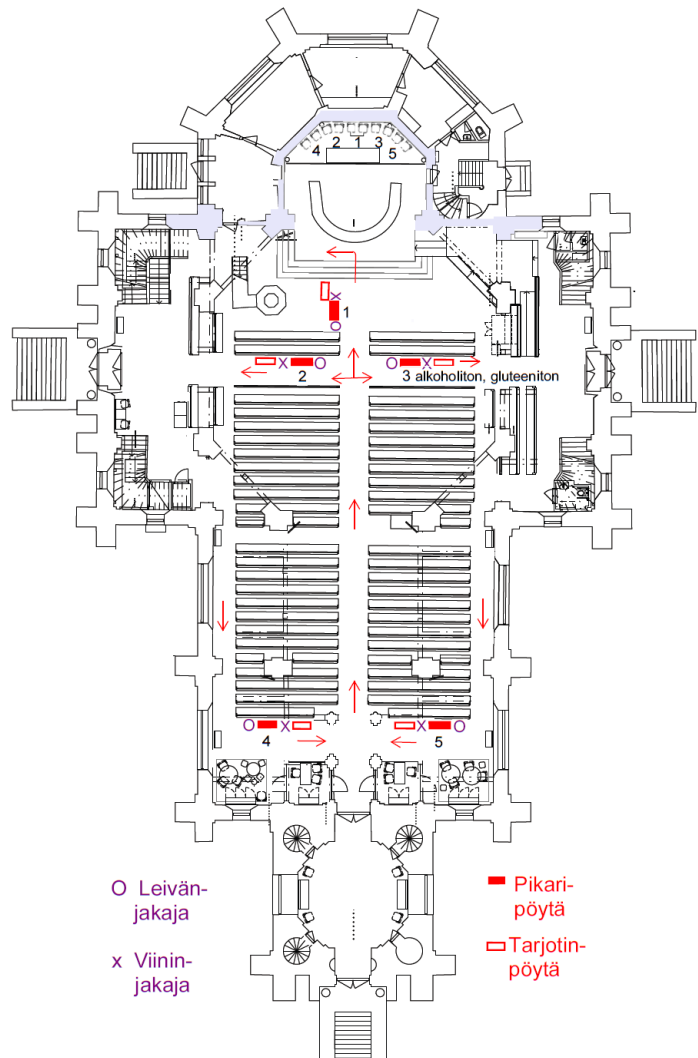
Ehtoollisen jakopisteitä on yleensä 5: Kaksi takana, kaksi ristikäytävillä ja 1 alttarin edessä. Kullekin jakopisteelle tarvitaan vähintään yksi pikaripalvelija. Jakopisteen ensimmäiselle pöydälle katetaan pikarit ja toiselle tyhjät tarjottimet käytettyjä pikareita varten.

Jos pikaripalvelijoita on edessä kaksi, voi voivat he vuorollaan ottaa käytetyt pikarit vastaan käsissään pitämille tarjottimille. Silloin eteen ei tarvita toista pöytää tarjottimille.

Poikkeuksellisen ruuhkaisissa tilanteissa takaosan kahdella jakopisteellä voi olla yhteensä 3–4 pikaripalvelijaa, jos kirkko on niin täynnä, että kulku sakastiin hidastuu ja pikareita pitää ehtiä täydentääkin.

Pikaripalvelijoiden tehtävät

- Pikaripalvelijat saapuvat kirkkoon klo 15.30–15.45 ja ilmoittautuvat palveluryhmän vastaavalle.
- Pöytien kattaminen ennen messua
 - Pöydille haetaan valkoiset liinat sakastin kaapista.
 - Kulkusuunnassa ensimmäiselle pöydälle katetaan savipikarit (kts. pohjapiirros). Pikareita säilytetään puulaatikoissa isoilla reikälevyillä. Laatikot sijaitsevat sakastissa ja saarnatuolin puoleisen ovenvieruspöydän alla. Nykyisillä kävijämäärillä pikareita viedään molempiin takaosan pisteisiin yksi reikälevyllinen. Sivukäytävälle ja eteen noin puolitoista reikälevyllistä (pöytä täyteen).
 - Pikareiden asettelulla voit tuottaa iloa itsellesi ja muille. Alakerran Tuomas-komerosta saat materiaalia pöydän koristeluun. Toiselle pöydälle asetetaan tyhjiä tarjottimia (sakastista) käytettyjä pikareita odottamaan.
 - Pöytien tulee olla valmiina klo 16.30 mennessä.
- Pikaripalvelijat osallistuvat messutehtävissä olevien yhteiseen rukoushetkeen yläkappelissa klo 16.30 ja sen jälkeen messukulkueeseen.
- Ehtoollisen aikana pikaripalvelijat kuljettavat täyttyneet pikaritarjottimet sakastiin tiskaukseen ja tuovat tarvittaessa puhtaita tarjottimia ja/tai pikareita tullessaan. Jos alttarin edessä on vain yksi pöytä, täytyy toisen pikaripalvelijaparista seistä viininjakajan jäljessä koko ehtoollisen ajan tarjottimen kanssa ottamassa vastaan pikareita.
- Messun päätyttyä pikaripalvelijat kokoavat käyttämättömät pikarit kaikilta pöydiltä. Pikarit laitetaan takaisin reikälevyille ja nämä laatikoihin. Pikaripöytien puhtaina pysyneet liinat viikataan takaisin kaappiin ja likaantuneet saa jättää käärimättä pyykkiin.

Tiskaajat

Tiskaajien ryhmä vastaa ehtoollispikareiden pesemisestä sakastissa. Ryhmä muodostuu vakituisista tiskaajista eikä messutiimin tai palveluryhmän vastaavan tarvitse huolehtia heistä.

Tiskiporukkaan kuuluu 4–5 henkeä, jotka tulevat sakastiin ehtoollisen alkaessa. Joku heistä on ottanut vastuulleen järjestellä tiskauspaikan kuntoon n. klo 16.45. Tarvittavat pesuvadit ja muovit ovat sakastin kaapissa. Tiskaaminen aloitetaan heti kun pikaripalvelijat ovat tuoneet käytettyjä pikareita sakastiin. Näin pestyjä pikareita voidaan tarvittaessa viedä uudelleen käyttöön.

Pikaripalvelijat jättävät täydet tarjottimet tiskiin ja ottavat puhtaan tarjottimen tilalle palatessaan. Jos pikareita tarvitaan uudelleenkäyttöön, tiskaajat laittavat 20–30 pikaria tarjottimelle. Messun loputtua tiskaajat tai isäntä hakee alttarilta tiskattavaksi viini- ja leipäastiat, viimeisenä tiskataan öljyastiat.

Ehtoollisella kävijöiden määrä lasketaan tiskatuista pikareista!